

INHOUD

Thematisch nummer waarin we drie beleidsbrieven screenen op hun kindvriendelijkheid.

Stedenbeleid is hefboom voor kindvriendelijkheid

Commentaar bij beleidsbrief stedenbeleid van minister Freya Van den Bossche 2

Jeugd op het tweede plan

Commentaar bij beleidsbrief ruimtelijke ordening van minister Philippe Muyters 5

Gemiste kansen voor een kindgerichtere mobiliteit

Commentaar bij beleidsbrief mobiliteit en openbare werken van minister Hilde Crevits 8

Geflitst:

Geslaagd infopaneel natuurspeelruimte Hobbeldonk 11

Kind & Ruimte

Stedenbeleid is hefboom voor kindvriendelijkheid Commentaar bij beleidsbrief stedenbeleid van minister Freya Van den Bossche

Peter Dekeyser

De nieuwe beleidsbrief stedenbeleid nodigt uitdrukkelijk uit tot lokaal kindgericht beleid. Wij zien als grote uitdaging dat de steden niet zozeer focussen op geïsoleerde acties voor kinderen als aparte groep, maar op de verweving van kinderen in de samenleving.

Kinderen, tieners en jongeren zijn geen aparte groepen in de samenleving.

“Wat goed is voor kinderen...”

Alvast opvallend en gewaardeerd: In haar eerste zin van de beleidsbrief zegt de minister: ‘kindvriendelijkheid is het centrale thema van mijn beleidsnota.’ En wie de beleidsbrief verder doorleest begrijpt dat dit allerminst een holle slogan is.

Hierbij willen we toch ook een kritische noot plaatsen. Met name zegt de minister: ‘Wat goed is voor kinderen in de stad, is positief voor elke stadsbewoner’. Dit is een boude stelling, die wel vaker weerklinkt en die ongetwijfeld een stevige grond van waarheid bevat. Bij thema’s zoals tegengaan van armoede, verbetering van mobiliteit, en tal van andere, is vertrekken van de notie kindvriendelijkheid een slimme zet. En wie gezinnen in de stad wil houden of krijgen, zal stevig inzetten op kindvriendelijkheid. Verder is het fijne aan de stelling dat ze op een vriendelijk militante manier de focus heel scherp richt op kinderen als deel van de samenleving.

Maar uit de praktijk blijkt dat deze stelling ook op de grenzen van de waarheid botst. Ze blijkt immers niet zomaar te kloppen bij alle beleidsmateries of -projecten... En als de uitspraak als een soort onbetwistbare stelling wordt geponereerd, botst dit op wrevel en weerbarstigheid.

Mensen krijgen dan de indruk als zou men kinderen een soort luxepositie gaan toekennen, die dan ook maar in het voordeel van andere bevolkingsgroepen moet zijn. Het vervelende is dat zo een discours zich op zo’n moment tegen jeugd dreigt te keren en het gevaar is dat het gaat leiden tot polarisatie tussen bevolkingsgroepen. Hetgeen uiteraard niet de bedoeling was.

Het Stedenfonds is in 2003 opgericht om de twee grootsteden, de elf centrumsteden en de VGC te ondersteunen, met als focus: verhogen van de leefbaarheid, tegengaan van dualisering en verhogen van de kwaliteit van het bestuur. Hierbij wordt met de stad een meerjarige beleidsovereenkomst gesloten. De huidige convenanten lopen dit jaar af, een nieuw systeem voor het Stedenfonds is voorbereid, de procedure voor 2014-2019 is ontwikkeld. Deze beleidsbrief is dan ook een afronder, ze slaat op het laatste jaar van de lopende beleidsovereenkomsten, en zet anderzijds een stap naar de volgende beleidsperiode.

Binnen ons werkerterrein hebben we de afgelopen jaren kunnen vaststellen dat het Stedenfonds lokaal een constructief element is om aan kindvriendelijk beleid te werken. In diverse beleidsmateries, en niet in het minst in de ruimtelijke, krijgen thema’s als leefbaarheid, groen in de buurt en speelkansen lokaal een kindgerichte insteek. Het Stedenfonds fungeert dan ook als een concrete hefboom voor een kindvriendelijk lokaal beleid.

We menen dat de stelling 'Wat goed is voor kinderen...' intrigerend is en dynamiek op gang brengt, maar ook nader onderzoek verdient. De reikwijdte en de grenzen van de stelling dienen nader te worden onderzocht zodat ze de nodige onderbouw én weerwerk krijgen.

Het zou beter inzicht geven in de betekenis van lokaal kindvriendelijk beleid en het zou de kwaliteit van het beleid ten goede kunnen komen.

Interdisciplinair

Uiteraard doet de beleidsbrief uitspraken voor de komende beleidsperiode, met tal van insteken die kansen inhouden voor kindgericht beleid.

Zo wil de minister 'slimme verbanden zoeken over domeinen heen'. We denken dat dit een cruciaal gegeven is. De belangen van kinderen zijn immers niet uitsluitend te concretiseren in kindspecifieke, te isole-

ren voorzieningen, maar wel in geïntegreerd verband: waar kinderen benaderd worden als onverbrekkelijk deel van de samenleving.

Vanuit onze ervaring kunnen we stellen dat samenwerking tussen deskundigen van uiteenlopende disciplines daarbij een sleutelgegeven is. Echte interactie tussen disciplines leidt tot kwaliteitsvollere, kindgerichte aanpak en projecten, meer dan adviezen van de ene discipline aan de andere dit doen. Verbanden zoeken over domeinen heen is 'slim' en 'goed voor kinderen', een aanrader dus.

De praktijk in de centrumsteden leert bovendien dat werken aan kindvriendelijkheid een stimulus is om die slimme verbanden te zoeken over domeinen heen. Concreet werken aan kindvriendelijkheid maakt een geïntegreerd beleid concreet en kan een pilootfunctie vervullen.

Op ruimtelijk vlak heeft de minister het over een 'gepast ruimtelijk antwoord - slimme verdichting en kwalitatieve open ruimtes'. Dat is een voor kinderen belangrijk thema, dat we graag nog concreter maken. Bij de gecombineerde doelstelling van slimme verdichting en kwalitatieve open ruimtes dient steeds de focus op kinderen als medegebruiker te worden gelegd. Niet zozeer omdat oplossingen die goed zijn voor kinderen ook per definitie goed zijn voor iedereen, maar omdat het ruimtelijk beleid ten allen tijde ook op kindermaat zou zijn en inspelen op hun eigenheid. Dat is slim ruimtelijk beleid.

'Wat goed is voor kinderen... is positief voor elke stadsbewoner.' Een uitspraak met voor- en nadelen.

Zowel tieners als een gezin vinden een plek aan de waterkant. Een slim ruimtelijk beleid heeft aandacht voor tiener- en speelweefsel.

Kansen

Het is duidelijk dat kindvriendelijkheid zonder meer de rode draad is doorheen de verschillende beleidsdoelstellingen. De beleidsbrief schetst een gamma aan concrete mogelijkheden die steden aanzetten om kwaliteitsvolle kindvriendelijkheid te realiseren.

De kansen liggen voor het grijpen: met tot voorbeeld strekkende creatieve groenprojecten, de oproep kind- en jeugd vriendelijke projecten (die kan worden gezien in het kader van de doelstelling open en warme samenleving), vergroening, slimme mobiliteit, de stadsmonitor die er een expliciete kindfocus bij krijgt, de Trefdag 'Kind in de Stad' in februari 2014,...

Verder vermeldt de beleidsbrief ook dat het mobiliteitsbeleid voor trage wegen van minister Crevits wordt opgevolgd. Dit vinden we een belangrijk element omdat het aspect trage wegen een belangrijk onderdeel is van een lokaal speelweefsel en een heus oplossingsinstrument in de ontwikkeling van een gewenst speelweefsel.

Uitdaging

Het is voor ons duidelijk dat het stedenbeleid ook de komende beleidsperiode een belangrijke stimulator van kindgericht beleid kan zijn.

Dat het steden zal verleiden om de notie kindvriende-

lijkheid op diverse manieren te realiseren en vorm te geven.

Ook de verdere ontwikkeling van de stadsmonitor, met zijn voorziene uitbreiding 'kindfocus', is een initiatief dat we toejuichen Het kan leiden tot een nog meer volwassen werkinstrument voor kwalitatief stedenbeleid. We zijn benieuwd en werken er vanuit Kind & Samenleving alvast zelf aan mee, daar waar het kan.

De grote uitdaging, naar onze inschatting, is dat de doelstelling kindvriendelijkheid lokaal gebruikt wordt, niet zozeer om exclusief te focussen op kinderen, dan wel op kinderen als deel van de samenleving. De tijd lijkt er rijp voor: de concretisering kan op velerlei vlakken en op de kruispunten van vele beleidsdomeinen.

Jeugd op het tweede plan Commentaar bij beleidsbrief ruimtelijke ordening van minister Philippe Muyters

Wouter Vanderstede

In de laatste beleidsbrief ruimtelijke ordening staan vooral grootse infrastructuur- en planningsprocessen centraal. Daarbinnen probeert men inspraak af te lijnen, wat voor jeugd wellicht niet altijd een goede zaak zal zijn. Voor het Witboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen is er wél een uitgebreide consultatieronde voorzien waaraan jeugd zal kunnen deelnemen. Tegelijk wordt het duidelijk dat water en energie nieuwe ruimtevragende sectoren zijn, waarmee jeugdinfrastructuur in de toekomst geconfronteerd zal worden.

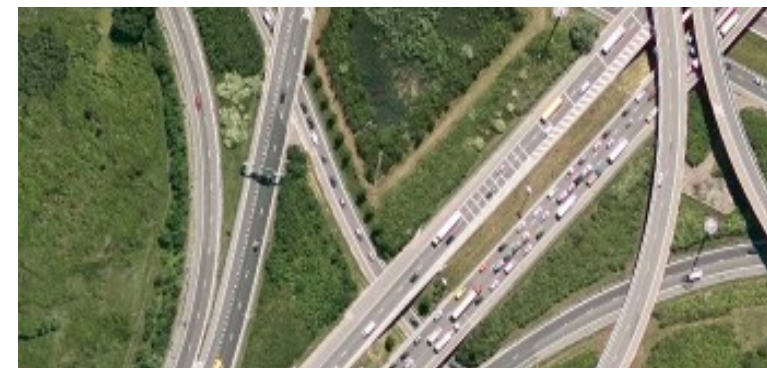
In deze laatste beleidsbrief ruimtelijke ordening van deze legislatuur ligt de prioriteit duidelijk op het stroomlijnen en remediëren van grote infrastructuur- en planprocessen en het herdenken of implementeren van juridische instrumenten. De hervorming van het instrumentarium lijkt vooral ingegeven door het juridisch vastlopen van een aantal dossiers, zoals de nietigverklaring van een aantal gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen, het 'versnellen van complexe investeringsprojecten' en de 'integratie van stedenbouwkundige vergunning, milieu-effectenrapportage en milieuvergunning'.

Meer inspraak leidt tot minder inspraak

De beleidsbrief stelt dat de integratie van milieueffectenrapportage "de efficiëntie van ondersteunende effectenonderzoeken verhoogt, zorgt voor minder formalisme en de participatie verhoogt van belanghebbenden in het gehele proces" (p. 12).

Maar de kans is klein dat dit zal leiden tot méér kansen tot formele inspraak, integendeel. De periode van openbare onderzoeken zal wellicht wel vroeger komen, wat op zich een goede zaak is. Maar op basis van die openbare onderzoeken zullen dan sneller beleidsbeslissingen volgen, waarop de (Vlaamse) overheid niet meer hoeft terug te keren. Op die manier wil men juridische procedureslagen met ontevreden burgers of actiegroepen vermijden.

Dit valt te begrijpen, omdat het huidige systeem onwerkbaar begint te worden. Maar bij dit soort aanpak is het waarschijnlijk dat zwakkere actoren, zoals jeugdverenigingen, de boot zullen missen. Meestal zijn zij pas op de hoogte als alle milieueffectenrapportages reeds zijn opgemaakt en als de plannen reeds volop in uitvoering zitten. Welke jeugdvereniging zal die grootse planprocessen proactief en van bij het begin opvolgen? Welke lokale jeugdgroep zal haar weg vinden in een kluwen van abstracte concepten, technische milieueffectenrapportage en verschillende ruimtelijke scenario's?

Procedures voor 'complexe projecten' worden gestroomlijnd. Ook ruimte voor inspraak zal worden afgelijnd.

Witboek

Met het beleidsplan ruimte Vlaanderen willen de minister en de Vlaamse regering een ruimtelijke visie en beleid uittekenen voor Vlaanderen in 2020/2050. Dit beleidsplan moet een vervolg worden op het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen. De minister belooft om nog in deze legislatuur de stap te zetten van een groenboek (met ruimtelijke visie) naar een meer operationeel witboek. De beleidsbrief laat niets los over de inhoud van het witboek. Hij belooft wel een uitgebreide consultatie van de 'partners' via 'een participatief proces':

"Op het eind van deze legislatuur zal een strategisch beleidsdocument Beleidsplan Ruimte Vlaanderen voor handen zijn. Via een participatief proces operationaliseer ik gebiedsgerichte en thematische beleidskaders en actieprogramma's.

Het Witboek moet worden opgevat als een beleidsverklaring over het ruimtelijk beleid. Daarnaast zet het Witboek een eerste raamwerk uit voor nog te nemen concrete beleidsmaatregelen en een aanzet van een eerste set van gebiedsgerichte en thematische beleidskaders. Beleidsplanning is een continu proces en wordt ingebed in mijn administratie.

Bekendmaking en consultatie Witboek:

Na de goedkeuring door de Vlaamse Regering zal ik het Witboek een formele consultatieronde laten doorlopen en zet ik een communicatietraject op om

het Witboek toe te lichten aan burgers. Voor direct betrokken partners (Partnerforum, Ambtelijk Forum en Expertenforum), de strategische adviesraden, de lokale besturen en de buurregio's voorzie ik in een gerichte terugkoppeling." (p. 20)

Aangezien jeugdactoren van Vlaams niveau uitgenodigd worden op de partnerfora en ook de Vlaamse jeugdraad advies zal kunnen geven, kunnen we op de hoogte blijven van de verdere ontwikkelingen rond het witboek.

Jeugdvoorzieningen onder druk door water en energie

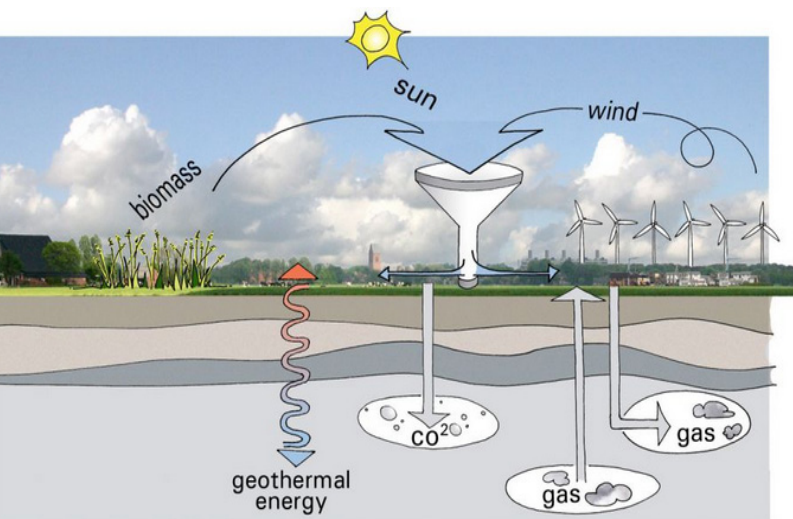
Maar in afwachting van goedkeuring van het witboek zette de minister al vier 'kortetermijnacties' op de sporen. Daarbij vallen een aantal nieuwe ruimtevragende sectoren op: naast acties op vlak van wonen en landbouw, zal er op korte termijn worden gewerkt rond 'energielandschappen', en (overstromings)-'signaalgebieden'. Het valt dus te verwachten dat er meer ruimte zal worden gevraagd voor energie en water.

Meer en meer jeugdlokalen, zoals deze scoutslokalen in de Scheldepolders, zullen geconfronteerd worden met ruimtevragen voor water.

Dit kan zeker ook een impact hebben op jeugdinfrastructuur. Jeugdvoorzieningen die in gebieden liggen die potentie hebben voor waterberging of energieproductie zullen onder druk komen te staan. Nu al worden jeugdgroepen uit bijvoorbeeld Dendermonde, Mechelen en Kruibeke geconfronteerd met grootschalige waterbergingsplannen op hun locaties. Voor energie moeten we nog verder afwachten wat de ruimtelijke implicaties en impact zal zijn. Dit kan immers nog alle kanten uit: Meer windmolens? Getijdenenergie? Aardwarmte? Warmtekrachtkoppeling? Het is in elk geval duidelijk dat dit een hot item is, waarmee jeugd vroeg of laat zal worden geconfronteerd.

Ook bij de creatie van energielandschappen zullen jeugdruimtes mogelijk onder druk komen te staan. (Figuur: Bosch Slabbers)

Subsidies voor opmaak lokale plannen blijven

Positief is dat de Minister in deze Beleidsbrief belooft om gemeentelijke plannen (structuurplannen, ruimtelijk uitvoeringsplannen) te blijven subsidiëren. Dit wordt geregeld door middel van een Besluit van de Vlaamse Regering. Dit biedt ook kansen voor jeugd.

Onderdelen van een speelweefselplan zouden bijvoorbeeld geïntegreerd kunnen worden in een (herziening van een) gemeentelijk ruimtelijk structuurplan.

In de subsidieregeling is er ook uitdrukkelijk sprake van de opmaak van "een sectoraal plan zonevrije terreinen en gebouwen voor sport-, recreatie- en jeugdactiviteiten" (art. 8, 5°).

De subsidie hiervoor is eerder beperkt (max. 5000 euro). Toch is dit hét instrument om een planologische oplossing te vinden voor een reeks van zonevrije

jeugdlokalen of een aantal jeugdruimtes zoals verharde sportveldjes die niet geregulariseerd kunnen worden via een vergunning, bijvoorbeeld omdat ze in kwetsbare of overstromingsgevoelige gebieden liggen.

Let er wel op dat de subsidie maar 1 keer aangevraagd kan worden. Als jeugd de boot mist bij de opmaak van een sectoraal plan 'zonevrije sport- en recreatie', is er geen nieuwe subsidie meer mogelijk voor een sectoraal plan jeugdvoorzieningen.

De opmaak van een sectoraal ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) zonevrije recreatie en jeugd kan ook in de toekomst subsidies krijgen.

Gemiste kansen voor een kindgerichtere mobiliteit Commentaar bij beleidsbrief mobiliteit en openbare werken van minister Hilde Crevits

Francis Vaningelgem

Het zou lonen als Vlaanderen steden en gemeenten actiever zou ondersteunen en meer aandacht zou hebben voor participatie van kinderen bij de opmaak van mobiliteitsgerichte plannen. Een overzicht van enkele kansen die tijdens het werk van Kind & Samenleving en in gesprekken met kinderen, jongeren en gemeentebesturen regelmatig naar voor komen.

Kinderen en jongeren krijgen binnen de beleidsbrief van Hilde Crevits veel aandacht in de zin van educatie -en sensibiliseringsacties om hen voor te bereiden op de bestaande en vaak veel te gevaarlijke huidige verkeerssituaties. Wat de beleidsbrief niet duidelijk aangeeft is dat kinderen en jongeren ook een belangrijke gesprekspartner en actor zijn bij de ontwikkeling van diverse soorten mobiliteitsplannen.

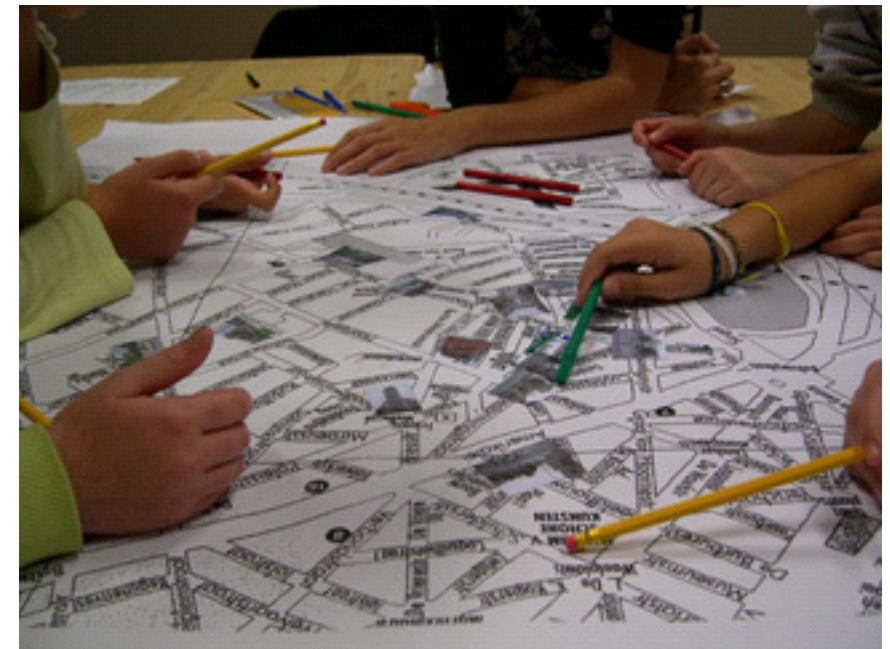
Kinderen en jongeren hebben doorgaans een andere en vaak frisse kijk op de huidige en eventueel toekomstige situatie van hun buurt, wijk, dorp of stad. Ze mogen tot ongeveer hun 18 jaar niet met de auto rijden. Dat betekent dat als je hen vaker bij de discussie zou betrekken, je naar een autoluwere mobiliteitsituatie kan evolueren.

Aan de hand van gerichte inspraak op strategische momenten, kan je kinderen en jongeren betrekken

bij de opmaak van plannen. Dit kan bijvoorbeeld betekenen dat je samen met jongeren, maar ook met bijvoorbeeld ouders en senioren, een bovenlokaal fietsnetwerk rondom steden uitwerkt. Kinderen en jongeren zijn immers een belangrijke gebruiker van dergelijke structuren. Het spreken met kinderen en jongeren en het in kaart brengen van hun beleving, bekommernissen en noden is een eerste stap naar een beter mobiliteitsbeleid.

Het Vlaams mobiliteitsbeleid zou hier een ondersteunende partner moeten zijn.

Het voorziene actieprogramma 'Participatietrajecten Duurzame Mobiliteit van Mobiel 21' dat eind 2013 gepubliceerd wordt, zal waarschijnlijk een goede bijdrage zijn aan participatie van de verschillende doelgroepen bij de ontwikkeling van duurzame mobiliteitsprojecten. Dit biedt zeker perspectieven.

Kinderparticipatie bij een speelruimteonderzoek in de Brederodewijk Antwerpen. Kinderen analyseren hun wijk. (uit speelruimtebeleidsplan BrederUdewijk)

Stadsdiensten brengen in kaart wat de mogelijkheden zijn voor een kindgerichte publieke ruimte. Dit kan de basis zijn voor verdere beleidsbeslissingen.

Durf geven aan steden en gemeenten

Vlaanderen zou samen met de gemeenten en steden moeten werken aan een vooruitstrevend mobiliteitsbeleid met expliciete aandacht voor kinderen en jongeren.

De beleidsbrief wil het lokale mobiliteitsbeleid ondersteunen. Het lokale mobiliteitsbeleid is het beleidsniveau bij uitstek om te werken aan kind en jeugdgerichte publieke ruimte en mobiliteit. Een verdere ondersteuning vanuit Vlaanderen is dan ook wenselijk.

De vele bestaande vademecums, zoals het vademecum voetgangersvoorzieningen en het vademecum integrale toegankelijkheid, zijn goede instrumenten voor betere toegankelijkheid, fietsvoorzieningen, bushaltes en verkeersveilige schoolomgevingen. Op deze manier heeft een gemeente of stad vele tools in handen om er werk van te maken.

We denken echter dat steden en gemeenten ook ondersteund dienen te worden om te durven kiezen voor een meer kindgerichte en jeugdgerichte mobiliteit. Dit is voor steden en gemeenten niet altijd evident omdat de stem van handelaars, drukkinggroepen en zo meer vaak luider en krachtiger klinkt dan die van kinderen en jongeren. Steden en gemeenten zouden bijkomende argumenten in handen moeten hebben om prioriteit en stem te geven aan kinderen en jongeren. Een gemeente of stad zou een

keuze moeten maken in zijn ambitie inzake kindvriendelijkheid. Hoe duidelijker de keuze, hoe eenvoudiger het is om daarna beslissingen te nemen.

Meer aandacht voor directe woonomgeving

De beleidsbrief van Crevits besteedt weinig aandacht aan directe woonomgeving als een ruimte om je te verplaatsen. Nochtans is de woonomgeving de plek bij uitstek voor kleuters en kinderen om zich te verplaatsen, te spelen en te ontmoeten. De beleidsbrief maakt weinig concreet hoe het Vlaams mobiliteitsbeleid woonerven, woonstraten, bundeling van parkeerplaatsen in woonwijken, fietsstraten en brede voetpaden wil stimuleren. Dit zijn nochtans voorbeelden van inrichtingen die kinderen en jongeren de mogelijkheid geven om zich te ontplooiën. Het zijn ook concepten met goede mogelijkheden voor toepassing van het STOP-principe, het ontwerp-principe dat voorrang geeft aan achtereenvolgens stappers, trappers, openbaar vervoer en als laatste personenwagens.

Een duidelijker positiever standpunt en ondersteuning naar gemeenten en steden zou getuigen van een duurzamere en dus kindvriendelijkere mobiliteit.

Een autoluw woonomgeving is een plek bij uitstek voor kinderen om zich te verplaatsen en te kunnen spelen (Voorbeeld Woonerf Rijke Beukelaerstraat, Sint-Andries, Antwerpen-Centrum).

Fietsroutes op maat van kinderen en jongeren

Het beleidsplan geeft aan dat er in het verleden heel wat nieuwe fietsvoorzieningen gerealiseerd zijn. Het gaat zowel om vrijliggende fietspaden, vaak buiten de stad, als om aanliggende en verhoogde fietspaden binnen de bebouwde kom. Veel aandacht gaat in deze beleidsbrief naar bovenlokale fietsroutes. Voor kinderen en jongeren, en natuurlijk ook voor de vele andere fietsers, zijn deze functionele verbindingen voor dagelijkse verplaatsingen noodzakelijk.

Om deze verbindingen degelijk uit te werken, is het noodzakelijk om de beleving van kinderen en jongeren en de betekenis van bepaalde ruimten en verbindingen voor hen in kaart te brengen.

Daarnaast dienen deze bovenlokale fietsroutes met zeer veel zorg ontworpen te worden. De minste onduidelijkheid kan voor een gevaarlijke situatie zorgen. Een te slechte uitwerking kan er toe leiden dat ouders hun kinderen en jongeren niet alleen op pad sturen naar school. Als op een fietstraject naar school bijvoorbeeld één gevaarlijke overstek ligt, volstaat dat voor ouders vaak al om toch maar de auto te nemen. Door in gesprek te gaan met kinderen en jongeren (en ouders) kunnen deze moeilijke situaties in kaart worden gebracht of kunnen specifieke situaties beter worden uitgewerkt.

Het zicht van kinderen aan een kruispunt bijvoorbeeld, is anders dan dat van volwassenen. Een haag, bloembak of verkeersbord is vaak verkeerd ingeplant en belemmert het zicht van kinderen. Een andere voorbeeld zijn de ondertunnelingen van drukke verkeersaders, noodzakelijke ingrepen om de bereikbaarheid en doorstroming te verhogen. Maar uit gesprekken met kinderen en jongeren leren we dat tunnels vaak donkere ruimten zijn en een slechte naam met zich mee dragen. Flankerende maatregelen om functionele fietsroutes aantrekkelijker te maken, zijn dan aangegeven.

Thema's van de beleidsbrief

De beleidsprioriteiten voor de beleidsperiode 2013-2014 inzake mobiliteit en openbare werken bevat drie grote thema's.

1. Het eerste deel geeft aan wat de dienstverlening zal inhouden die gepaard gaat met vlot en veilig verkeer op het transportnet. Dit gaat onder meer over modernisering, sensibilisering, milieuvriendelijkheid, veilig verkeersgedrag enzovoort.
2. Een tweede groot onderdeel heeft te maken met wat de beleidsbrief noemt 'een kwalitatief hoogstaande en goed doordachte infrastructuur'. Dit onderdeel gaat hoofdzakelijk over de ruimtelijke uitwerking van het mobiliteitsbeleid.
3. Het laatste onderdeel pleit ervoor dat het beleidsdomein openbare werken meer is dan mobiliteit alleen. Hier komen termen als multifunctionaliteit, ruimtelijke-landschappelijke functie, architecturale en stedenbouwkundige kwaliteit aan bod. Een groot deel van de elementen die in de brief zijn uitgewerkt, hebben geen rechtstreekse invloed op de leefwereld en het gedrag van kinderen en jongeren. Het zijn vaak verkeerstechnische maatregelen en ze werken gericht op grote infrastructuurwerken.

Geslaagd infopaneel natuurspeelruimte Hobbeldonk

In Hobbeldonk kan je heerlijk spelen met elkaar in en met de natuur. Ga zorgzaam om met de planten en dieren die er leven. Pluk alleen planten waarvan er heel veel zijn en nooit de hele plant. Het water in de vijvers is geen zwemwater maar speelwater. Je mag er tot aan je knieën in spelen. Gebruik de wc aan de blokhut, het houten gebouw aan de overzijde van het verharde pad. Veel speelplezier!

Een avontuurlijke natuurspeelplaats met water vraagt wel wat afspraken en regels. Hoe communiceert u die zonder uit te komen op een reeks verbodsborden?

Ilse Stoffels, educator van Provinciaal Domein De Averegten, stond voor deze uitdaging en toont het resultaat:

“We hebben lang nagedacht over een geschikt paneel om aan te geven wat mag en wat niet mag in Hobbeldonk. Met het speels ontworpen infopaneel willen we de spelende kinderen in de eerste plaats laten zien wat wél mag en kan: kampen

bouwen, moddersoep brouwen, balken in het water leggen, met je knieën tot in het water spelen, picknicken...”

“De tekst hebben we beperkt tot enkele zinnen. Daarin gebruiken we de term ‘speelwater’ om aan te geven dat er niet gezwommen mag worden. Het ontwerp is van Ina Hallemans, die onder meer kinderboeken illustreert.”

Illustratie: Ina Hallemans
Foto: Ilse Stoffels

COLOFON

Kind & ruimte, de wereld volgens kinderen en jongeren wordt 3x per jaar digitaal verspreid. Gratis abonneren kan door u in te schrijven op www.k-s.be.

Daar kan u zich ook aanmelden voor het nieuwe e-zine Quajong.

Contactgegevens

info@k-s.be

Bolwerksquare 1A bus 8, 1050 Brussel

02 894 74 63

Verantwoordelijke uitgever

An Piessens

Werkten mee aan dit nummer

Peter Dekeyser, Wouter Vanderstede, Francis

Vanینگem, Ann De Ron (eindredactie).

Overname van artikels uit Kind & Ruimte is geen probleem, mits expliciete bronvermelding. Foto's, filmpjes en andere grafische elementen worden door het auteursrecht beschermd. Wil je ze reproduceren, dan moet je hiervoor de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming hebben van Kind & Samenleving.